

**Program Wychowawczy
Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych
im. Jana Pawła II
w Łososinie Dolnej.**

Łososina Dolna, czerwiec 2015 rok

I - POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Podstawy do opracowania programu stanowią:

- Konstytucja RP,
- Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991r. z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie MEN i S z dnia 7 marca 2005r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych,
- Karta Nauczyciela,
- Konwencja Praw Dziecka,
- Statut Szkoły,
- Podstawa Programowa,
- Szkolny Program Profilaktyki
- List Biskupa Tarnowskiego z I Spotkania Szkół Jana Pawła II w Gródku nad Dunajcem z dnia 20 marca 2006r.
- założenia i działania wychowawcze realizowane w ramach szkół zrzeszonych w Rodzinie Szkół im. Jana Pawła II.

II - OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

MISJA

„W wychowaniu chodzi właśnie o to ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał, aby poprzez wszystko, co ma, co posiada umiał bardziej być człowiekiem, to znaczy, ażeby bardziej być, nie tylko z drugimi, ale i dla drugich.”

*Jan Paweł II
Przemówienie w UNESCO
2 czerwca 1980r.*

WIZJA

1. Jan Paweł II - Patron naszej szkoły jest wzorem wychowawcy i nauczyciela.
2. Program wychowania szkolnego oparty jest na personalistycznej koncepcji wychowania człowieka, ujętej w społecznej nauce Jana Pawła II.
3. Program skierowany jest do uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, rodziców i nauczycieli.
4. Program jest podstawą do opracowywania i realizowania wszelkich działań wychowawczych, w tym opracowywania przez wychowawców i nauczycieli planów pracy.
5. Uczniowie i nauczyciele pogłębiają swoją wiedzę dotyczącą Osoby Patrona i Jego nauczania.
6. Nauczyciele, uczniowie, rodzice współdziałają ze sobą w realizacji zadań statutowych szkoły, ze szczególną troską skupiając się nad sprawami wychowawczymi.
7. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Podstawą współpracy rodziców i szkoły powinno być rozsądne partnerstwo oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.
8. Rodzice posiadają pierwotne największe prawo wychowawcze w stosunku do swoich dzieci.
9. Program zapewnia:
 - podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie jego godności,
 - rozwój młodego człowieka we wszystkich sferach jego osobowości (integralny), kierując się wiarą w możliwości dziecka,

- kształtowanie systemu światopoglądowego opartego na uniwersalnych chrześcijańskich wartościach takich jak: miłość, prawda, dobro, piękno,
- pomoc w hierarchizacji wartości,
- kształtowanie postaw altruistycznych, empatii i otwartości na drugiego człowieka,
- kształtowanie u uczniów postawy samowychowania przez formowanie sumienia,
- uczenie tolerancji oraz szacunku dla innych i właściwej komunikacji międzyludzkiej (dialogu),
- kształcenie woli przez utrwalanie wzorców relacji interpersonalnych opartych o schematy działań:
 - **tak się postępuje,**
 - **tak się odnosi,**
 - **tak się pracuje,**
- kształcenie postaw takich jak: odpowiedzialność, wytrwałość, konsekwencja, celowość,
- kształcenie cech koniecznych do odnalezienia swego miejsca w grupie rówieśniczej, w życiu: do pełnienia przyszłych ról rodzinnych, społecznych, obywatelskich, w tym w zjednoczonej Europie,
- kształcenie etyki pracy.

Przy tych założeniach proces wychowania umożliwia:

- dostrzeganie zalet uczniów; skali sukcesu, a nie błędów,
- ukształtowanie człowieczeństwa ucznia we wszystkich sferach jego bytu,
- wzrastanie do miłości: rodzinnej i ogólnoludzkiej,
- odnalezienia swego miejsca w rzeczywistości rodzinnej, społecznej, europejskiej, światowej,
- kreowanie tej rzeczywistości w duchu wartości chrześcijańskich/ humanistycznych.

III. DZIAŁANIA.

PRIORYTET	CELE OGÓLNE	ZADANIA	SYTUACJA WYCHOWAWCZA	KRYTERIUM SUKCESU	CZAS REALIZACJI/ODPOWIEDZIALNI	EWALUACJA
I. Uczeń jako osoba ma prawo do poszanowania godności, indywidualnego i integralnego rozwoju.	I A. Wzmacnianie u młodzieży poczucia własnej wartości.	1. Kształtowanie postaw szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka i życia na każdym etapie	1. -Precyzyjne określenie zasad życia szkolnego, w tym katalogu praw i obowiązków, nagród i kar. Organizowanie /uczestniczenie w akcjach, imprezach charytatywnych, obywatelskich, religii katol.; przybliżanie literatury, filmów zw.	1. Uczeń rozumie prawa i wolności człowieka; szanuje godność innych, jest wrażliwy na krzywdę.	Cały rok / wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice.	1. Ocena stosunku ucznia do rówieśników, nauczycieli, osób starszych: rozmowa, obserwacja postaw.
		2. Rozwijanie dialogu jako formy porozumienia się na płaszczyznach: - uczeń-uczeń - dziecko-rodzic - uczeń-nauczyciel - nauczyciel-rodzic	2.- Demokratyzacja życia szkolnego-otwartość na potrzeby i oczekiwania. -Dbałość o przestrzeganie form grzecznościowych, wysoki poziom dyskusji, zdecydowane negowanie wulgaryzmów w języku. - Respektowanie prawa wewnątrzszkolnego	2. Szkolna społeczność potrafi porozumieć się ze sobą respektując szkolne prawo, dbając o kulturę języka; potrafi przedstawić swój punkt widzenia, szanując poglądy innych; wie, że ma prawo wyrażać swoje opinie i wpływać na życie szkoły.		2. Obserwacja zachowań, poziomu dyskusji; Ocena stopnia wpływu organów szk. na jej życie. - Ocena słownictwa uczniów na co dzień, - Samoocena.
	IB. Stała troska o stwarzanie uczniom warunków do rozwoju osobistego oraz zaspokajania indywidualnych potrzeb edukacyjnych.	3.Doskonalenie systemu pracy z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych	3.Diagnoza potrzeb edukacyjnych ucznia i uwzględnienie ich w planowaniu pracy szkoły - Objęcie pomocą przez naucz-li i pedagoga uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. -Resocjalizowanie uczniów zagrożonych demoralizacją, diagnozowanie ich	3.- Uczeń wie, że jego szkoła szanuje jego indywidualność i wspiera go rozwiązywaniu problemów. - Uczeń może w szkole rozwijać swe zdolności i wspierać swój rozwój. -uczniowie mający	Cały rok / wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice.	3. Ocena atmosfery szkoły (ankieta), -Wstępna i cykliczna ocena potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców w zakresie zajęć pozalekcyjnych oraz pomocy pedagogicznej.

			zainteresowań i uzdolnień, zachęcanie do udziału w szerokiej ofercie zajęć pozalekcyjnych -Tworzenie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych	trudności w nauce mają możliwość skorzystania z pomocy dyżurujących nauczycieli		4.Stałe konsultacje przedmiotowe w w godzinach obecności klas na świetlicy szkolnej
		4.Przestrzeganie zasad szkolnego oceniania, zwłaszcza w zakresie oceniania bieżących postępów, klasyfikowania i promowania. .	4. Rzetelne stosowanie przez wszystkich naucz-li zasad szkol. systemu oceniania. - Zaznajomienie ucznia z wymaganiami na określoną ocenę z zachowania i przedmiotowymi kryteriami oceny. -Dbalność o stosowanie procedur zw. z klasyfikowaniem i promowaniem.	4.Uczeń umie określić, jakie są kryteria oceny z zachowania i każdego przedmiotu; rozumie, że ocena jest współmierna do postępów w zachowaniu i nauce oraz indywidualnych możliwości. -Wie, że w szkole rzetelnie przestrzega się zasad oceny osiągnięć edukacyjnych.		4.a) ocena znajomości wymagań na określoną ocenę z zachowania (ankieta, obserwacja), b) ocena motywacji do nauki i dobrego zachowania (obserwacja), c) samoocena, d) „Karta osiągnięć i postępów” jako element oceny semestralnej.
		5. Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwijanie indywidualnych talentów.	5.Prowadzenie zespołów wsparcia w nauce i zachowaniu. - Organizowanie zajęć nadobowiązkowych wyzwalających aktywność twórczą itp. szkolne kluby, koła, sekcje sportowe itp.	5. Uczeń wie, że jego aktywny udział w pozalekcyjnych zajęciach szkolnych rozwija jego indywidualne zdolności twórcze, chce w nich uczestniczyć i rozwijać swe możliwości.		5. Ocena ilościowa i jakościowa udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
		6.Opracowanie Szkolnego Zestawu Programów Nauczania w oparciu o Podstawę Programową, uczenie wielo- i międzyprzedm.	6. Zaznajomienie uczniów z treściami programów nauczania z poszczególnych przedmiotów i ścieżek edukacyjnych.	6. Uczeń wie, że szkoła zapewnia wyrównany z innymi szkołami tego typu, poziom nauczania.		6. Ocena doboru i treści programów nauczania z określonych przedmiotów i ścieżek edukacyjnych (ankiety).
		7. Nastawienia Szkolnego Zestawu Programów Nauczania i WSO oraz zajęć	7. Opracowanie planów wynikowych do nauczania każdego przedmiotu, z uwzględnieniem standardów	7. Uczeń wie, że ma wpływ na taką organizację procesu dydaktycznego i zajęć		7. Ocena planów wynikowych oraz realizacji treści programowych i treści

		<p>pozalekcyjnych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samorealizację dziecka, - zdobywanie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności, - samokształcenie, - sukces w przyszłości. 	<p>edukacyjnych i egzaminacyjnych oraz zróżnicowanych potrzeb zespołów klasowych. samorealizację, samokształcenie i sukces.</p> <p>-Tworzenie przez naucz-lic innowacyjnych/autorskich programów /.</p>	<p>pozalekcyjnych, by uwzględniły jego zainteresowania i wzmacniały aktywność twórczą oraz respektowały jego niedomagania.</p>		<p>ścieżek edukacyjnych pod względem atrakcyjności, innowacyjności, zróżnicowania wymagań edukacyjnych oraz zgodności z Podstawą Programową. Analiza poziomu osiągnięć uczniów na poszczególne oceny.</p>
	<p>IC Motywowanie uczniów do pracy nad sobą, wysiłku intelektualnego oraz przekraczania granic swych możliwości.</p>	<p>1. Promocja stylów zdrowego życia, organizowanie różnych form rekreacji i zajęć z zakresu kultury fizycznej, ekologii, ochrony zdrowia.</p>	<p>1. Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych formach spędzania czasu wolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Organizowanie konkursów, zawodów sportowych na szczeblu szkolnym, gminnym, rejonowym i powiatowym.. - Zorganizowanie zajęć LOP, Koła Biologicznego itp. -Realizowanie treści ścieżki prozdrowotnej oraz modułu „Wychowanie prorodzinne”. - Spotkanie z higienistką szkolną na temat higieny osobistej - Wychowawcy klas II gimnazjum we współpracy z PCK i Ośrodkiem Zdrowia organizują kurs z podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy, a następnie przeprowadzają test 	<p>1. Uczeń ma potrzebę prowadzenia zdrowego stylu życia, rozumie znaczenie troski o zdrowie dla swego prawidłowego rozwoju psychofizycznego, wypracował nawyki czynnego wypoczynku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczeń rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego i własnego zdrowia i dba o nie. -Uczeń ma nawyk uprawiania sportu i turystyki oraz chce zdrowo spędzać czas wolny. -Uczeń potrafi odpowiednio reagować w sytuacji zagrażającej życiu innego człowieka, zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy. 	<p>Wrzesień - październik</p>	<p>1. Analiza osiągnięć w zakresie działań propagujących zdrowie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza działalności Klubu /koła– analiza dokum., rozmowa, analiza wytworów. - Ocena poziomu higieny uczniów (współpraca z pielęgniarką). - Ocena poziomu pracy szkoły w zakresie opieki prozdrowotnej. - Analiza osiągnięć sportowych, ankieta, ocena. - Wyniki testu ze znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy wyłonią najlepszych uczniów, którzy otrzymują honorowy tytuł „szkolny ratownik” -Ankieta dotycząca

			<p>sprawdzający wiedzę uczniów w tym zakresie(listopad)</p> <p>-Wychowawcy klas III gimnazjum organizują spotkanie z higienistką lub kwalifikowanym dietetykiem na temat zdrowej żywności i skutków stosowania nieprawidłowych diet odchudzających (październik)</p>	<p>- Uczeń wie , jak zdrowo się odżywiać, jak przez odpowiednie odżywianie dbać o kondycję i zgrabną sylwetkę</p>		<p>zdrowego odżywiania się.</p>
		<p>2. Kształtowanie postaw: poznawczej, aktywności, przedsiębiorczości z uwzględnieniem indywidualnych zdolności ucznia.</p>	<p>2. Organizowanie zajęć indywidualnych dostosowanych do potrzeb uczniów, w tym indywidualnych programów/toków nauczania dla uczniów zdolnych.</p> <p>- Organizowanie lekcji w terenie we współpracy z instytucjami naukowymi, ośrodkami kultury itp.</p>	<p>2. Uczeń jest dociekliwy poznawczo, dąży do poszukiwania prawdy, dobra, piękna w świecie i w życiu.</p> <p>- Jest otwarty wobec innych i problemów życiowych.</p>		<p>2. Obserwacja, dyskusje, ocena aktywności twórczej uczniów.</p>
		<p>3. Wdrażanie uczniów do: poszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się nimi.</p>	<p>3. Przygotowanie uczniów do konkursach przedmiotowych.</p> <p>- Aktywizowanie uczniów do nauki z wykorzystaniem multimediiów.</p>	<p>3. Uczeń jest przygotowany do samokształcenia, rozwiązuje problemy w sposób twórczy.</p>		<p>3. Ocena zaangażowania uczniów w samodzielne przygotowanie lekcji. Ocena umiejętności selekcji informacji. Zestawiania statystyczne udział w konkursach przedmiotowych.</p>
		<p>4.Uczenie krytycznego i selektywnego</p>	<p>4. Wyrabianie w uczniach nawyku sięgania po książkę,</p>	<p>4. Uczeń potrafi krytycznie i selektywnie</p>		<p>4. Obserwacja uczniów. Analiza ilości</p>

		korzystania z form medialnych.	jako formę kontaktu z dorobkiem kultury, myśli i słowa, w dobie ekspansji mediów elektronicznych.	korzystać z form medialnych. - Uczeń chętniej czyta książki.		wypożyczanych książek w bibliotece szkolnej.
		5. Preorientacja zawodowa.	5. Prowadzenie doradztwa psychologicznego i zawodowego w szkole.	5. Uczeń umie zdobytą wiedzę zastosować w praktyce, w sytuacjach nowych. Rozumie życiową użyteczność edukacji teraz i w przyszłości.		5. Ankieta dotycząca planów życiowych uczniów.
		6. Aktywizowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, akcji i prac na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.	6. Organizowanie własnych lub udział w zewnętrznych propozycjach konkursów, akcji.	6. Duży procentowy udział w konkursach, imprezach; wysokie osiągnięcia.		6. Analiza ilościowa i jakościowa osiągnięć uczniów.
		7. Prezentowanie i nagradzanie osiągnięć uczniów/szkoły	7. Prezentacja osiągnięć uczniów/szkoły w kronice szkolnej, gablotach, na stronie www szkoły, w mediach. - Honorowanie uczniów najlepszych tytułami np.: LIGA PRYMUSÓW, Mistrz Biologii itp.	7. Uczeń chce pracować na sukces, osiągnięcia wzmacniają jego poczucie wartości, wie że dokonuje słusznych wyborów.		7. Statystyka, wytwory pracy.

II. „Wychowanie do wartości humanistycznych”	II.A Przygotowanie ucznia do tworzenia „cywilizacji miłości”, która według Jana Pawła II składa się z czterech zasad: a) prymatu być przed mieć, b) prymatu osoby przed rzeczą, c) prymatu etyki przed techniką, d) prymatu miłosierdzia przed sprawiedliwością .	1. Konsekwentne ukazywanie uczniom oraz dbałość o przestrzeganie w szkolnym życiu wartości, które uwzględnia misja i wizja szkoły. 2. Uświadomienie potrzeby hierarchizacji wartości.	1. Realizacja w procesie dydaktycznym treści ścieżki filozoficznej traktowanie katechezy jako dialogu, 2. Stosowanie na lekcjach metod aktywizujących wymagających różnicowania wartości np. drzewko decyzyjne.	1. Uczeń zna uniwersalne wartości chrześcijańskie, umie je prosto zdefiniować i zhierarchizować. 2. Uczeń potrafi dokonywać właściwych wyborów.	Cały rok / wszyscy nauczyciele , pedagog szkolny, rodzice.	1. Ocena realizacji treści programowych pod kątem przyjętych wartości. 2. Obserwacja postaw, rozmowa.
	II.B Utrwalenie schematów działań: - tak się postępuje, - tak się odnosi do, - tak się pracuje.	1. Prezentacja postaw ludzi o wysokim autorytecie moralnym. Pomoc w różnicowaniu postaw.	1. Ukazywanie na określonych lekcjach sylwetek ludzi – pozytywnych wzorców osobowości i postaci negatywnych.	1. Uczeń rozumie, że wybór wartości typu: prawda, miłość, dobro, piękno daje człowiekowi wolność, radość, czyste sumienie i poczucie własnej wartości.		1. Ocena umiejętności prezentowania wzorcowych postaw. Analiza wytworów. Obserwacje.
		2. Uświadomienie uczniom istnienia wartości pozornych i skutków ich wyboru.	2. - Organizowanie wystaw typu: „Nie! – zagrożeniom.”, „Nie! – agresji” - Prelekcje, pogadanki na temat uzależnień.	2. Uczeń zna wartości pozorne typu: pieniądze, alkohol, sława, władza i wie, że ich wybór prowadzi do ograniczenia wolności i uzależnień.		2. Ocena znajomości przez uczniów zagrożeń i ich skutków: - wywiady, - ankiety, - analiza prac,

			<p>- Zwiększanie bezpieczeństwa ucznia w szkole i poza nią – poznanie zagrożeń i sposobów ich uniknięcia spotkania z policjantami i pedagogami.</p> <p>-Wychowawcy klas I gimnazjum organizują spotkanie z przedstawicielem policji na temat skutków brawury na drodze i nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego</p> <p>- zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu .</p>	<p>- Uczeń potrafi ocenić skutki wyboru określonych wartości na swoje dalsze życie.</p> <p>- uczeń świadomie i bezpiecznie korzysta z osiągnięć techniki i motoryzacji</p>	<p>Klasy 0 – VI</p> <p>Cały rok</p>	<p>- ocena postaw.</p> <p>- karta rowerowa</p>
		3. Kształcenie wrażliwości potrzeby ofiarności, niesienia bezinteresownej pomocy, współpracy na płaszczyźnie dom – szkoła - kościół.	<p>3. Aktywizowanie do udziału w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupach apostołskich, • rekolekcjach, pielgrzymkach, • akcjach kościelnych, • akcjach humanitarnych, • wolontariacie, • akcjach charytatywnych. 	<p>3. - Uczeń jest wrażliwy na wszelkie przejawy zła, niedostatku, przemocy w szkole, rodzinie, grupie rówieśniczej.</p> <p>- Uczeń postępuje zgodnie z przyjętymi normami społecznego współżycia oraz zasadami moralności chrześcijańskiej.</p>		<p>3.Ocena postaw. Analiza indywidualnych przypadków. Ocena zaangażowania w akcje. Ocena współpracy z instytucjami. Analiza wpływu działań wychowawczych na postawę ucznia</p>
		4. Kreowanie postaw odwagi w wyznawaniu prawdy i religii.	4. Nagradzanie prawdomówności, odwagi, wierności zasadom (WSO).	4. Uczeń jest odważny w wyznawaniu prawdy i religii.		4. Ocena postaw.
III. Wychowanie obywatelskie i patriotyczne	Kształtowanie przynależności do: A) rodziny, B) szkoły, C) „małej i wielkiej	A) RODZINA 1. Ukazywanie rodziny jako najmniejszej komórki życia społecznego, w której człowiek uczy się przyszłych ról	1. Historie rodzin wielopokoleniowych (znaczenie rodzinnych tradycji, atmosfery).	1. Uczeń zna modele życia rodzinnego sprzyjające osiągnięciu pomyślności osobistej, zawodowej i życiowej.	Cały rok / wszyscy nauczyciele , pedagog szkolny, rodzice	1. Sondaż na temat rodziny.

	Ojczyzny”.	rodziny, społecznych i zawodowych.				
		2. Ukazywanie konieczności wspólnej troski o dom rodzinny.	2. Realizacja projektów dotyczących rodziny.	2. Uczeń jest przekonany, że współtworzy rodzinę i tradycje rodzinne oraz jest za nie odpowiedzialny.		2. Ocena realizowanych projektów.
		3. Kształtowanie autorytetu rodziny.	3. Wskazywanie wzorców domu rodzinnego jako szkoły właściwych zachowań, tradycji i nawyków etycznych oraz przekazywania norm moralnych w literaturze, filmie, itp. – kształcenie mono- i interdyscyplinarne.	3. Uczeń ma świadomość autorytetu rodziny i praw rodziny w życiu społecznym.		3. Ankieta wśród uczniów i rodziców. Rozmowa.
		4. Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych.	4. -Współpraca i dialog na płaszczyźnie dom – szkoła – Kościół. - Umożliwienie rodzicom i uczniom korzystania z poradnictwa instytucji specjalistycznych. - Dofinansowanie uczniom potrzebującym wycieczek.	4. Uczeń zna negatywne skutki rozbicia rodziny. Potrafi współpracować na rzecz poprawy sytuacji rodzinnej i szkolnej.		4. Ankieta, Diagnoza problemów socjalno-bytowych rodziny. Ocena współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę.
		B) SZKOŁA 1. Integrowanie się młodzieży ze sobą i wokół spraw szkolnych.	- Ślubowanie klas pierwszych szkoły podstawowej i gimnazjum -Utrwalanie ceremoniału szkoły i klasy. -Wzmacnianie nawyku troski o BHP. -Organizowanie imprez wewnętrznych o charakterze integracyjnym.	Uczeń wie, że tworzy zespół szkolny, którego, funkcjonowanie oparte jest na społecznie akceptowalnych normach współżycia oraz regulaminie wewnątrzszkolnym. Potrafi stawiać sobie wymagania oraz przestrzegać prawo szkolne i normy społ.		1.Ocena zachowania uczniów. Ocena stopnia zaangażowania w życie klasy i szkoły. Ocena stopnia przestrzegania Regulaminu Szkoły i społecznie akceptowanych norm współżycia.

		2. Przygotowanie uczniów do roli kreatora rzeczywistości szkolnej i pozaszkolnej.	2. - Powołanie samorządów klasowych,. -Włączenie uczniów do tworzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, kalendarza imprez szkolnych, akcji, itp. -Organizowanie życia klasowego.	-Uczeń wie, że współtworzy atmosferę szkoły i ma wpływ na szkolne życie. -Uczeń umie i chce organizować czas wolny w szkole i w klasie. - Uczeń przyczynia się do tworzenia atmosfery bezpieczeństwa w szkole(zgłasza przejawy agresji nauczycielowi).		2. Ocena pracy samorządów klasowych oraz uczestnictwa uczniów w formach życia klasowego.
		3. Pełna demokratyzacja życia szkolnego.	3.- Zorganizowanie demokratycznych wyborów do SU. - Udział w pracy SU. - Opiniowanie Regulaminu WSO oraz Programu Wychowawczego Szkoły.	3. Uczeń wie, na czym polega samorządność, ma możliwość wpływania na życie szkoły, zna prawa i obowiązki zawarte w Statucie Szkoły.		3. Ocena działalności SU.
		4. Pomoc dzieciom potrzebującym.	4. Zorganizowanie dożywiania (obiady), form pomocy materialnej. - Dofinansowanie wycieczek klasowych, Mikołajki.	4. Uczeń wie, że szkoła organizuje pomoc dzieciom potrzebującym (może skorzystać z tej pomocy).		4. Wywiad środowiskowy. Analiza spostrzeżeń nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego.
		5. Kształtowanie postaw szacunku wobec historii, symboli narodowych i szkolnych.	5. Organizowanie uroczystości upamiętniających rocznice narodowe, święta państwowe i religii katolickiej. -Szczegółowe szanowanie symboli narodowych, religijnych, szkoły oraz kultywowanie tradycji szkoły.	5. Uczeń zna i szanuje ceremoniał szkoły, symbole narodowe i szkolne, wie, że do obowiązku ucznia należy podkreślanie uroczystym strojem następujących świąt, uroczystości państwowych i religijnych: ▪ rozpoczęcie roku szkolnego		5. Ocena aktywności uczniów w organizowaniu uroczystości szkolnych. Obserwacja postaw wobec symboli narodowych.

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dzień Komisji Edukacji Narodowej 14 X ▪ Ślubowanie klas I szkoły podstawowej i gimnazjum ▪ Rocznica Odzyskania Niepodległości 11XI ▪ Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja ▪ Święto Szkoły (maj data związana z nadaniem imienia szkoły) ▪ Pożegnanie absolwentów szkoły ▪ Zakończenie roku szkolnego (ponadto uroczystym strojem podkreślamy te święta i uroczystości, które ze względu na swoją wagę wymagają tego) <p>Wszystkie uroczystości szkolne i środowiskowe obchodzone są z udziałem sztandaru.</p>		
		6. Przybliżenie młodzieży Osoby Patrona – Jana Pawła II.	6.-Przybliżenie biografii Jana Pawła II, jako element treściowy w nauczaniu mono- multi- , interdyscyplinarnym.	6.Uczeń zna postać Patrona, który jest dla niego wzorcem osobowym.		
		C) MAŁA I WIELKA OJCZYZNA 1. Aktywizowanie	1.-Organizowanie akcji porządkowych na rzecz środowiska lokalnego, np.:	1.Uczeń uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym społeczności		1. Ankieta. Wywiad środowiskowy. Ocena ilościowa i jakościowa

		młodzieży do udziału w życiu społeczności lokalnej.	-Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego – Parafią, Radą Gminy. -Organizowanie imprez środowiskowych.	lokalnej		udziału w pracy na rzecz środowiska
		2. Kształtowanie nawyku upamiętniania rocznic narodowych i obchodzenia uroczystości religijnych, państwowych w życiu pozaszkolnym.	2.-Włączanie młodzieży do udziału w lokalnych uroczystościach i rocznicach. -Troska o Miejsca Pamięci Narodowej.	2.-Uczeń jest świadomy powinności obywatelskich. -Ma odwagę prezentować postawę patriotyczną.		2. Ocena postaw
		3. Aktywizowanie do współpracy z organem samorządowym.	3.-Organizowanie spotkań z władzami samorządowymi. -Włączanie władz samorządowych do udziału w życiu szkoły.	3.-Uczeń zna przedstawicieli samorządu lokalnego. -Potrafi wskazać zakres zadań i wpływ przedstawicieli samorządu na życie społeczności lokalnej i szkoły.		Analiza wytworów. Ankieta
		4. Poznanie przez uczniów historii oraz współczesności regionu.	4.-Tworzenie własnych programów / projektów związanych z realizacją ścieżki Dziedzictwo kulturowe w regionie. -Organizowanie / uczestniczenie w konkursach, projektach dotyczących historii i współczesności regionu.	4.-Uczeń zna swój region. -Jest dumny z przynależności do Małej Ojczyzny. -Osiąga sukcesy w konkursach.		4. Ocena znajomości przez ucznia historii miejscowości – ankieta. Ocena postaw Ocena realizacji treści ścieżki przedmiotowej / projektu / programu..
		5.Kształtowanie postawy dobrego Polaka i obywatela.	5.-Włączanie treści związanych z genezą symboli narodowych do realizacji na zajęciach lekcyjnych. -Odwiedzanie ważnych dla	5.-Uczeń zna symbole narodowe i szanuje je. -Uczeń rozumie i stara się czerpać przykłady z życia bohaterów narodowych i świętych.		5. Ocena znajomości faktów historycznych – konkursy. Ocena postaw. Analiza prac plastycznych,

			Polaka miejsc związanych z historią i męczeństwem narodu polskiego. -Przybliżanie sylwetek bohaterów narodowych.	-Potrafi czcić miejsca pamięci narodowej. -Uczeń zna obowiązki wobec Ojczyzny.		literackich uczniów.
		6. Otwarcie szkoły na środowisko i świat.	6.- Założenie Klubu Europejczyka. -Inicjowanie działań o charakterze proeuropejskim: konkursy, imprezy, akcje, wycieczki	6.-Uczeń jest otwarty na inne kultury. -Szanuje różnorodność i odmienność kulturową. -Uczestniczy w promowaniu proeuropejskich postaw.		6. Ocena działalności – wystawki, albumy, prezentacje multimedialne, itp Ocena realizacji programu.
IV. Budowanie płaszczyzny współpracy i dialogu z rodzicami.	Pozyskiwanie rodziców do wspierania szkoły w realizacji „wychowania do wartości”	1. Powołanie Rady Rodziców.	1 Włączanie rodziców do tworzenia Programu rozwoju szkoły.	1.-Uczeń ma świadomość wpływu rodziców na sprawy szkoły. -Rodzice identyfikują się ze szkołą.		1.Ankieta. Rozmowa.
		2.Opiniowanie przez rodziców aktów prawnych szkoły.	2.Konsultowanie z rodzicami zasad funkcjonowania szkoły.	2.-Społeczność szkolna reguluje zasady życia szkolnego w sposób demokratyczny i je respektuje.		2. Ocena postaw uczniów
		3. Aktywizowanie rodziców do udziału we wszelkich imprezach klasowych i szkolnych.	3.-Organizowanie imprez ogólnoszkolnych sportowych i rekreacyjnych -Włączanie rodziców w przygotowanie i nadzór nad imprezami pozaszkolnymi.	3.-Uczeń wie, że rodzice uczestniczą w uroczystościach, imprezach i zabawach organizowanych przez szkołę. -Uczeń ma satysfakcję, że rodzice towarzyszą mu w życiu szkolnym.		3. Ocena częstotliwości i jakości udziału rodziców w imprezach klasowych i szkolnych.

<p>V. Nauczyciel wychowawcą młodego człowieka.</p>	<p>Dążenie do kształtowania wzorca osobowego nauczyciela poprzez prezentowanie przez niego nienaganej postawy etyczno-moralnej.</p>	<p>1. Otwarty dialog na linii uczeń – nauczyciel – rodzic. 2. Rozpoznanie środowiska rodzinnego ucznia (czerwiec, wrzesień).</p> <p>3. Budowanie wśród uczniów zaufania do wychowawcy.</p>	<p>1. Rozmowa wychowawcy z rodzicami przy zapisach do gimnazjum, wywiad odnośnie zdrowia, zachowania i ewentualnych problemów z dzieckiem – zapis w zeszycie wychowawcy 2. Ankieta wśród uczniów i rodziców, indywidualne rozmowy z rodzicami – informacje o sytuacjach trudnych ucznia wychowawca przekazuje pedagogowi szkolnemu, o ciężkich sytuacjach materialnych informuje Szkolne Koło Caritas (Październik, listopad). 1. Wychowawca podaje uczniom formę całkowicie bezpiecznego pod względem dyskrecji kontaktu ze sobą i zapewnia, że zgłoszone w ten sposób problemy pozostaną tajemnicą – odnośnie zaistniałych problemów wspólnie ustalają front działania. 2. Rozmowy nauczycieli z rodzicami odbywają się tylko w gabinecie pedagoga lub w miejscu zapewniającym dyskrecję i komfort psychiczny rodzica. 3. Dogłębna diagnoza zespołu klasowego przez wychowawcę (kl. IV SP i kl.</p>	<p>1.- Nauczyciel obdarowuje ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uważną obecnością, ▪ talentami, ▪ umiejętnościami, ▪ szacunkiem i zrozumieniem. 		<p>1. Test socjometryczny, Ocena dokumentacji. Ocena frekwencji rodziców na wywiadówkach.</p> <p>2. Zeszyt wychowawcy</p>
---	--	---	---	---	--	---

		4.Integracja działań wychowawczych	<p>I G).</p> <p>-Organizowanie życia wewnątrzklasowego.</p> <p>-Organizowanie wywiadówek.</p> <p>1.Wychowawcy klas I gimnazjum i IV SP podejmują działania integracyjne dla uczniów tych klas w formie wspólnie ustalonej przez wychowawców.</p> <p>2.W przypadku zaistnienia w klasie sytuacji trudnej (agresywne zachowanie uczniów) wychowawca organizuje spotkanie z nauczycielami uczącymi tę klasę i wspólnie uzgadniają konsekwentny front działania.</p> <p>3. W przypadku uczniów szczególnie zagrożonych demoralizacją(wagarowanie, używanie alkoholu, nikotyny, narkotyków itp.) wychowawca opracowuje procedury postępowania wobec takich uczniów – powiadamia o nich dyrektora , ucznia i rodziców. Informuje ucznia i rodziców, że w przypadku braku współpracy ze strony rodziców szkoła powiadamia sąd rodzinny.</p>			
--	--	------------------------------------	---	--	--	--

		5. Wysoki poziom pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.	Ocena pracy nauczyciela. -Rzetelny system motywowania i nagradzania.	Nauczyciel świadczy o swojej postawie poprzez właściwy stosunek do obowiązków zawodowych. -Uczniowie i rodzice cenią fachowość nauczyciela.		Karty oceny pracy nauczyciela. Ocena ilościowa przyznawanych nagród.
		6. Motywowanie uczniów do pracy nad sobą, rozwoju moralnego, emocjonalnego, duchowego.	Zainteresowanie się problemami domowymi i szkolnymi ucznia, pomoc. Aktywizowanie i przygotowanie uczniów do różnego rodzaju konkursów, zawodów sportowych, akcji na rzecz szkoły i środowiska. Nagradzanie i wyróżnianie na forum klasy i szkoły, np.: tytuły szkolne, dyplomy, medale, Listy gratulacyjne dla rodziców, itp.	Nauczyciel interesuje się sytuacją ucznia, jego problemami, potrafi słuchać, służy dobrą radą i pomocą. -Uczeń wie, że nauczyciel – wychowawca to człowiek otwarty, wyrozumiały, życzliwy.		Zestawienie ocen z zachowania. Ocena osiągnięć uczniów w nauce, konkursach, akcjach, zawodach sportowych itp.
		7. Popularyzacja wśród rodziców wiedzy pedagogiczno-psychologicznej.	Organizowanie spotkań, dla rodziców – cykl pogadarek i emisji filmów dotyczących współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych. -Konsultacje przedmiotowo-wychowawcze. -Umożliwienie rodzicom kontaktu z instytucjami pozaszkolnymi, wspierającymi wychowanie młodego człowieka.	Nauczyciel z zaangażowaniem pełni rolę wychowawcy. -Rozumie konieczność troski o wychowanka. -Rodzice akceptują przyjęty w szkole system wartości i podejmowane działania -Rodzice nawiązują kontakt z instytucjami w razie problemów wychowawczych.		Ocena sytuacji wychowawczej i profilaktycznej w szkole. Ocena współpracy rodziców i szkoły. Ocena współpracy z instytucjami pozaszkolnymi.

IV. TREŚĆ ŚLUBOWANIA

UCZNIĄ KLASY I SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Ślubuję uroczyście być dobrym Polakiem. Strzec honoru i dobrego imienia swojej szkoły. Będę starał się być dobrym kolegą swym zachowaniem sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Będę się uczył tego co piękne i mądre, będę szanował wartości , które przekazał nam nasz patron Jan Paweł II.

UCZNIĄ KLAS I GIMNAZJUM

- *My uczniowie klas I gimnazjum uroczyście ślubujemy dbać o honor i tradycje naszego gimnazjum, godnie zachowywać się w każdej sytuacji*
- *Ślubujemy!*
- *Rzetelnie wypełniać swe obowiązki, nieustannie pracować nad wzbogaceniem swej wiedzy*
- *Ślubujemy!*
- *Postępować zgodnie z nauką głoszoną przez patrona naszej szkoły Ojca Świętego Jana Pawła II*
- *Ślubujemy!*
- *Szanować poglądy i przekonania innych ludzi, przeciwstawiać się przejawom agresji niszczącej człowieczeństwo*
- *Ślubujemy!*
- *Nauczycieli szanować za wiedzę, którą nam przekazują*
- *Ślubujemy!*
- *Kochać naszą ojczyznę, służyć jej codziennym prawym postępowaniem*
- *Ślubujemy!*
- *Na honor oświadczamy, że tego ślubowania dochowamy*
- *Ślubujemy!*

V. HYMN SZKOŁY

„Hasło szkolne”

I Zostań zawsze w mej pamięci
Taka dobra, mądra, jasna,
Pełna gwaru i piosenki
Kolorowa, ciepła, własna.

Ref. Herbem imię twoje wplotę
W serca mego tarczę
By na szare dni i złote
Była zawsze mi oparciem.
Aby kochać mi pomogła
W każdej chwili trudnej
Jednakowo maj pogodny
Jak i chmurne życia grudnie.

II kiedy czas się już odmierzy
Skończy bieg ostatnia klasa
Niech nas żegna jak żołnierzy
Wódz najmiłszy – szkoła nasza

Ref. Herbem imię twoje wplotę
W serca mego tarczę
By na szare dni i złote
Była zawsze mi oparciem.
Aby kochać mi pomogła
W każdej chwili trudnej
Jednakowo maj pogodny
Jak i chmurne życia grudnie.

VI. ZAŁĄCZNIKI.

SCENARIUSZ UROCZYSTOSCI Wspomnienie o Janie Pawle II pt. „Dziel się miłością” przygotowanym z okazji Święta Patrona,

Podczas uroczystości wykorzystano oryginalne nagrania filmowe zaczerpnięte z materiałów telewizyjnych dotyczące wydarzeń związanych z Janem Pawłem II

FILM: „Pater noster”

/Tekst Testamentu Ojca Świętego Jana Pawła II, opublikowany 7 kwietnia 2005 r./
Testament z dnia 6.III.1979 roku (i dodatki późniejsze)

NARRATOR 1

W Imię Trójcy Przenajświętszej. Amen.

„Czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy Pan wasz przybędzie” (por. Mt 24, 42) - te słowa przypominają mi ostateczne wezwanie, które nastąpi wówczas, kiedy Pan zechce. Pragnę za nim podążyć I pragnę, aby wszystko, co składa się na moje ziemskie życie, przygotowało mnie do tej chwili. Nie wiem, kiedy ona nastąpi, ale tak jak wszystko, również i tę chwilę oddaję w ręce Matki mojego Mistrza: Totus Tuus.

NARRATOR 2

W tych samych rękach matczynych zostawiam wszystko i Wszystkich, z którymi związało mnie moje życie i moje powołanie. W tych Rękach zostawiam nade wszystko Kościół, a także mój Naród i całą ludzkość. Wszystkim dziękuję. Wszystkich proszę o przebaczenie. Proszę także o modlitwę, aby Miłosierdzie Boże okazało się większe od mojej słabości i niegodności.

UCZEŃ 1

Na cześć papieża Polaka

Ziemio Polska, szczęśliwa ziemio ukochana,
Coś wydała takiego wspaniałego syna.
Niech Bóg będzie sławiony i niepokalany,
A historia na wieki niech nie zapomina.

Że papieżem Polakiem był Jan Paweł Drugi,
Co zasiadł w Watykanie na Piotrowym tronie.
I dla świata całego wniósł wielkie zasługi,
biednych i pokrzywdzonych zawsze miał w obronie.

Poprzez swoje pielgrzymki I liczne podróże,
Które odbywał często i niezmqdowanie,
W całym świecie sympatię i uznanie duże
Zdobył, także szacunek i uszanowanie.

Swoją twarz uśmiechniętą, spokojną, poważną
I ręką wyciągniętą do wiernych z daleka,
woja mową wolniutką, konkretną, odważną

Potrafił sobie zjednać każdego człowieka.

W każdym zakątku świata zło dobrem zwycięża.
Nieważne, czy ktoś czarną ma skórę, czy białą.
On nigdy nie używa innego oręża.
Lecz prawdy o Chrystusie głosi wieść wspaniałą.

UCZEŃ 2

W okrucieństwie wojny,
pośród tak wielu znaków,
po pracy, studia potajemne,
aż wzbiera dusza Macą Chrystusowego Kapłaństwa
Kalwaryjskimi chadzając dróżkami
i uliczkami Krakowa,
Z Towarzyszami z Solvay'u i kamieniołomów,
młodzieńcze wizje snuje młody ANDRZEJ JAWIEŃ:
— Jak żyć, by błogosławieństwo realizować ad maiorem Dei gloriam?
Jakim winien być człowiek?
1 XI 46r w dniu święceń Kapłańskich rozpala się ofiara...
Czasu niewiele, miłość przynagła
Więc zawołanie: — „Totus Tuus”
wikary, filozof, profesor, kardynał...
uczestnik znakomity — „Vaticanum secundum”.
A na jasnogórskim szlaku.
„gęsięgo” młodzi, na rowerach jadą.

MAT. FILMOWY „Ogłoszenie wyboru papież w 1978r” (slajdy w tle)

Nadszedł 16 października 1978 r.
Przedłużające się konklawe ogłasza:
„Habemus PAPAM — eminentissimum,...
eminentissimum CarolumWojtyła”...
Biją dzwony dla Rzymu, dla świata,
zwłaszcza dla Polaków rozradowanych.
O jakżeśmv otwartą duszą i sercem.
- pamiętasz — na kolanach słuchali.

MAT. FILMOWY „Karol Wojtyła – ksiądz” (slajdy w tle)

UCZEŃ 3

Pójdź za mną...

Może wtedy, gdy wszedłeś w ciszę kościoła
z rozpędzonej na oślep ulicy,
może wtedy, gdy wzrokiem ścigałeś gwiazdy,
może wtedy, gdy ktoś –ratunku - krzyczał.

Może wtedy, gdy w oczy dziecka spojrzełeś,
w których niebo się jasne odbija,
może wtedy, w wieczór majowy
ludzie śpiewali Ave Maria...

Może wtedy, gdy plażą pustą kroczyłeś,
a fale biły o brzeg coraz mocniej,
może wtedy, gdy pola śpiewały kłosami,
zbudzone wschodem słońca...

Może wtedy, jak wiatru powiew,
szept Pana serdecznie słyszałeś:
“Pójdź za mną”—żniwo bieleje,
a robotników wciąż jeszcze mało.

Poszedłeś, niosąc swą młodość,
jak sztandar, na drogi Bożego powołania,
by swe marzenia przemienić w czyn
i światu ukazać Ewangelię Pana

Z miłością szczerą i wiarą w duszy,
naprzód odważnie idź, przyjacielu,
I niech Maryja swym płaszczem okryje
codzienną drogę do wielkiego celu.

MAT. FILMOWY „Rzym – plac św. Piotra” (slajdy w tle)

NARATOR 1

Na Stolicę Piotrową w Rzymie wstępuje dziś biskup, który nie jest rzymianinem. Biskup, który jest synem Polski. Ale od tej chwili staje się również rzymianinem. Tak, rzymianinem! Również i dlatego, że jest synem narodu, którego historia od swego zarania i tysiącletnie tradycje naznaczone są żywą, silną, nigdy nie przerwana, głęboko przeżywaną i odczuwaną więzią ze Stolicą Piotrową. Narodu, który pozostał zawsze wierny tej Rzymskiej Stolicy. Niezbadane są wyroki Opatrzności Bożej!

Utwór muzyczny — dalsza część podkładu muzycznego, pieśń „Barka”

Ta oazowa pieśń jest dla Ojca Świętego tchnieniem Ojczyzny. To ona wyprowadziła Papieża z kraju. Nie rozstawał się z nią przez cały czas. Jest często śpiewana podczas spotkań pielgrzymkowych.

MAT. FILMOWY „Spotkanie młodzieżą pod oknem na Franciszkańskiej w Krakowie”

NARRATOR 2

Trudne sprawy Ojczyzny Papież chce polecić Bożej Opatrzności. Mówi: Mam nadzieję, że społeczeństwo polskie, które od wieków przynależy do Europy - znajduje właściwe sobie miejsce w strukturach Wspólnoty Europejskiej i nie tylko nie zatraci własnej tożsamości, ale ubogaci swą tradycją ten kontynent i cały świat.

MAT. FILMOWY „Papież w Krakowie” (slajdy w tle)

UCZEŃ 4

Historia, tajemnica... O, mistrzowie moi,
Poeci emigranci, zagubieni w dziejach,
Szukający niepocieszeń w Stolicy Piotrowej
Podczas nieprzeniknionych nocy i w zawiejach
Powstań listopadowych i powstań styczniowych,
Pocieszenie zabłysło dla was, dla nas wszystkich.
I dla tych. co za wolność serc swoich i wiarę
Cierpieli bez nadziei, nad życie, nad miarę...
Pocieszenie zabłysło dzisiaj. Kapłan z Polski
W dzień zadośćuczynienia stanął w drzwiach Piotrowych
I błogosławi światu, pochylamy głowy.
I nie wstydzmy się naszych ludzkich łez. Oremus.

Historia, tajemnica... O, mistrzowie moi,
Poeci z lat wygnańczych, jak Wy kiedyś w Rzymie
Szukał iście pocieszeń na jawie i we śnie,
Tak on, w nocach swej walki, ksiądz Karol Wojtyła,
Szukał pociechy w słowach waszej pieśni,
A dziś — Jan Paweł II — na stopniach Piotrowych
Pod złotym dachem Rzymu, na białym marmurze,
Unosi je ku niebu jak najcichsze róże:
„Panno Święta, co Jasnej bronisz Częstochowy
I w Ostrej świecisz Bramie”...
Modlitwo poetów,
Jak arka, nie opuszczaj nas w czasach podróży!

Piosenka „Żeby Polska”

MAT. FILMOWY „Ojciec Św. na błoniach – brawa” MAT. FILMOWY „Franciszkańska – żegnamy Cię”

UCZEŃ 5

Gdy pytasz mnie, czym ojczyzna Jest, odpowiem:
czyś chociaż raz chodził po rynku w Krakowie.
Czyś widział Wawel. komnaty, krużganki.
Miejsca, gdzie przeszłość dodaje ci siłę?
Z tej historii wielkiej. dumnej.
z władzy mocnej i rozumnej
czerpiesz dzisiaj wiarę w kraju dobry los.
Króla dzwon, co kraj przenika.
mowa Skargi. wzrok Stańczyka,
przeszłość wielka. wzniosła –
to ojczyzna Twa, to ojczyzna Twa.

Jest jeszcze coś, co ten kraj różni od innych,
w uszach Ci brzmi od najmłodszych lat dziecinnych,
wypełnia place, ulice i domy,
znajomy zgiełk.
Twoja mowa, co lśni pięknem wierszy Mickiewicza,
powieściami Sienkiewicza -
z tej mowy jak ze źródła czerpiesz siłę swą.
Mądre bajki Krasickiego, poematy Słowackiego,
przeżyć Twych bogactwo to ojczyzna Twa,
to ojczyzna Twą.

MAT. FILMOWY „Papież w bieli na lotnisku – Kraków dziękuje CI”

NARRATOR 1

Sprawy Polski leżą Ojcu Świętemu bardzo no sercu. „Wiem”- mówi Papież -jak zmienia się nasza Ojczyzna od czasu mojej pierwszej wizyty. Mogę obserwować jak Polacy zagospodarowują odzyskaną wolność. Jestem przekonany, że kraj nasz zmierza odważnie ku nowym horyzontom rozwoju w pokoju i pomyślności. Przed ludzkością jawią się nowe perspektywy rozwoju, a równocześnie nowe, niespotykane zagrożenia. Człowiek nierzadko żyje tak, jakby Boga nie było. Na wiele sposobów usiłuje się zagłuszyć głos Boga w ludzkich sercach, a Jego samego uczynić wielkim nieobecnym. Nadszedł czas, aby orędzie a Bożym miłosierdziu wlało się w ludzkie serca nadzieją i stało się zarzewiem nowej cywilizacji – cywilizacji miłości.

MAT. FILMOWY – „Odjazd na lotnisku”

PIOSENKA: „Abba Ojczy”

NARRATOR 2

Rekolekcje jubileuszowego roku 2000 (12.—18.III.) (do testamentu)
Kiedy w dniu 16 października 1978 konklawe kardynałów wybrało Jana Pawła II, Prymas Polski kard. Stefan Wyszyński powiedział do mnie: „zadaniem nowego papieża będzie wprowadzić Kościół w Trzecie Tysiąclecie’. Nie wiem, czy przytaczam to zdanie dosłownie, ale taki z pewnością był sens tego, co wówczas usłyszałem. Wypowiedział je zaś Człowiek, który przeszedł do historii jako Prymas Tysiąclecia. Wielki Prymas. Byłem świadkiem Jego posłannictwa, Jego heroicznego zawierzenia. Jego zmagania i Jego zwycięstwa. „Zwycięstwo, kiedy przyjdzie, będzie to zwycięstwo przez Maryję” — zwykł był powtarzać Prymas Tysiąclecia słowa swego Poprzednika kard. Augusta Hlonda.

W ten sposób zostałem poniekąd przygotowany do zadania, które w dniu 16. października 1978 r. stanęło przede mną. W chwili, kiedy piszę te słowa jubileuszowy Rok 2000 stał się już rzeczywistością, która trwa. W nocy 24 grudnia 1999 r. została otwarta symboliczna Brama Wielkiego Jubileuszu w Bazylice św. Piotra, z kolei u św. **Jana na** Lateranie, u Matki Bożej Większej (S. Maria Maggiore) — w Nowy Rok, a w dniu 19 stycznia Brama Bazyliki św. Pawła „za murami”. To ostatnie wydarzenie ze względu na swój ekumeniczny charakter szczególnie zapisało się w pamięci.

MAT. FILMOWY „Ściana płaczu”

UCZEN 6

Abyśmy byli jedno

tak - Bóg sobie tego życzy. Zbór czy katedra,
bożnica czy cerkiew
zewsząd modlitwa krzyczy.
Katolik się modli i ewangelik,
a nad Talmudem Żyd się pochyła,
z cerkwi wlatują przepiękne śpiewy,
Bóg zamyślony słucha.

Dlaczego tyle wciąż nas dzieli,
ranimy się boleśnie, może miłości za mało w sercach??
I wciąż na te wspólną za wcześniej?
Zapomnieliśmy wszyscy. czym przebaczenie
i co ono znaczy!
Historia tego dowodem,
każdy tak sobie tłumaczy.
Niech każdy każdemu wybaczy błędy czasu, historii,
zrozumie wówczas, że wybaczenie
bardzo wiele znaczy i równe jest wiktorii.

MAT FILMOWY „Papież do młodych”

NARRATOR 2

Młodzi, jesteście przyszłością I nadzieją tego świata. Chrystus potrzebuje was, pragnie bowiem, aby ewangelia zbawienia dotarła do wszystkich zakątków ziemi. Bądźcie gotowi i chętni do spełnienia tej misji w duchu prawdziwego synostwa. Bądźcie apostołami, Bądźcie wielkodusznymi głosicielami nadprzyrodzonej nadziei, która wspiera człowieka w jego wędrówce. [...]

NARRATOR 1

Na Ciebie, droga młodzieży europejskiego Wschodu i Zachodu, stawia stary kontynent w budowaniu owego „wspólnego domu”, od którego oczekujemy przyszłości zbudowanej na solidarności i pokoju.

Dla dobra przyszłych pokoleń konieczne jest, by nowa Europa oparła na fundamencie tych wartości duchowych, które stanowią sam wewnętrzny rdzeń jej tradycji kulturalnej.

Piosenka — „Bądź pozdrowiony Gościu nasz”

UCZEŃ 7

OJCZE SWIĘTY JANIE PAWLE II

Pokazałeś nam
Jak cieszyć się życiem
Jak pracować~
Jak miłować

Jak słuchać
Jak cierpieć
Jak pocieszać
Jak przebaczać

Jak żyć
Jak umierać
Aby na zawsze zostać
Żywym w pamięci

MAT.FILMOWY „Znicze”

MAT. FILMOWY

UCZEŃ 8

Zmierzch kwietniowego wieczoru
Cisza i oczekiwanie —To Człowiek Pana
Jego cierpienie
Przejdźcie no drugą *stronę*
Wskazanie — człowieczeństwo —
Jego zmierzch.
Jego trwanie.
Przystanął świat w drodze
Gdzie jest nadzieja
Oczekiwanie.

Gdzie jest ta droga
Chrystusa wskazanie —
Ten co ~wiat omiatał z demonów —
Wszedł na Niebieskie Polany
Na Zmartwychwstanie

MAT. FILMOWY “Dzwon”

UCZEŃ 9

JANIE PAWLE II

Twoja dusza rozkwitła miłością
przemieniła Świat w jednej chwili otulona Słońcem
wróciła do Ojca.
Szczęśliwy
stoisz w oknie Niebieskiego Domu i nam błogosławisz
Jesteś z nami, a my jesteśmy. Z Tobą.
A ja wciąż
słyszę Twoje słowa
NIE LĘKAJCIE SIĘ
OTWÓRZCIE DRZWI CHRYSTUSOWI

MAT. FILMOWY „ Nie lękajcie się”

W miarę, jak zbliża się kres mojego ziemskiego życia, wracam pamięcią do jego *początku*, do moich *Rodziców*, Brata i Siostry (której nie znałem, bo zmarła przed moim narodzeniem, do wadowickiej parafii, gdzie zostałem ochrzczony, do tego miasta mojej młodości, do rówieśników, koleżanek i kolegów ze szkoły podstawowej, z gimnazjum, z uniwersytetu do czasów okupacji , gdy pracowałem

jako robotnik, a potem do parafii w Niegowici, i krakowskiej św. Floriana, do duszpasterstwa akademickiego,

MAT. FILMOWY „Wadowice”

do środowiska... do wielu środowisk... w Krakowie, w Rzymie... do osób, *które* Pan mi szczególnie powierzył — wszystkim pragnę powiedzieć jedno: „Bóg Wam zapłać”!

„In manus Tuas, Domine, commendo spiritum meum”. (W ręce Twoje, Panie, oddaję ducha mego).

MAT. FILMOWY “Księga na trumnie”

UCZEŃ 10

Tego wieczoru
Otwarto drzwi
Wielu kościołów
Zapłakał każdy
Najpotężniejszy dzwon
Zaszlochały syreny
Spłynęły łzy
Nawet szklane
Oczy telewizorów
Zapłonęło światła
Tysiące
Bo byłeś dla nas
Jak S Ł O Ń C E

UCZEŃ 11

PRYZRZECZENIE

Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II

Twoje okno otwarte no oścież
Pełne blasku, nadziei i chwały
Twym imieniem zaczynam modlitwę
Gdy dzień wstaje od Boga mi dany

Nauczyłeś mnie kochać i cierpieć
I przebaczać mądrością bliźniemu
Gdy w potrzebie Cię szukam samotna
Odnajdę swą ścieżkę do celu.

Ojczy Świąty — Pasterzu nasz drogi
Płyniesz ciszą gdzieś z nieba do ziemi
Twoja Barka wciąż czeka na brzegu
My tej Barki jut nie opuścimy.